

Barne- og familiedep.
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

330.00

2004/04169

- 222

HØRINGSUTTALELSE - NY BARNEHAGELOV

Det gis uttalelse til høringsnotatets kapittel 9, punkt 1, godkjenning av barnehager.

Fjerning av arealnormer

I rundskriv Q-0902 *Lov om barnehager* gir Departementet i dag i merknadene til § 12 en veiledende norm for barns lekeareal inne og for størrelsen på utearealet i barnehager. Departementet mener at det ikke er behov for å videreføre denne veiledende normen. De mener at kommunene med sin lokalkunnskap vil være best rustet til å foreta egnetshtetsvurderinger i forhold til lokale forhold og behov. Det blir opp til de enkelte kommunene å stille krav til størrelse og utforming av arealene i sine barnehager.

Dagens utvikling viser at areal blir et stadig knappere gode og dette kan gi et økt press på arealressurser. Dette, sammen med krav om at kommunene må tilby full barnehagedekning kan føre til at kommunene firer på kravene og godkjenner barnehager med ikke tilfredsstillende arealstørrelse. Selvfølgelig sikrer ikke arealnormer i seg selv god kvalitet på arealet, men det er likevel et virkemiddel som har innvirkning på bruken. Normene tydeliggjør hva som regnes som tilfredsstillende minimum.

1. Med hjemmel i kommunehelsetjenesteloven har "*Forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v.*" som formål å bidra til at miljøet i barnehager fremmer helse, trivsel, gode sosiale og miljømessige forhold, samt forebygge sykdom og skade. For å ivareta dette formålet setter forskriften blant annet krav til utforming av lokalene og uteområdene i barnehager. Når det gjelder arealnormer viser forskriften til Barne- og familiedepartementets normer. Hvis disse normene blir fjernet fra barnehageloven, svekkes helsemyndighetenes mulighet til å sette krav til fysisk utforming av barnehagenes lokaler og uteområder. Alt for små lekearealer oppleves som overfylte, kaotiske og trange. Det blir vanskeligere å oppnå godt inneklime, tilfredsstillende støynivå og hindrer barn i deres fysiske utfoldelse. Mindre lokaler er dessuten utsatt for større slitasje og krever mer i forhold til renhold.

Det foreslås derfor å opprettholde de veiledende normene.

2. Fjerning av barnehagelovens § 3

Gjeldende barnehagelov § 3 stiller krav til lokaler og uteområder i barnehager:

” § 3. Barnehagens utforming

Barnehagen skal ha lokaler og uteområde som er egnet for formålet ut fra hensynet til barnas alder og oppholdstid. Barna skal ha mulighet for varierte aktiviteter i trygge omgivelser.

Uteområdet skal normalt ligge i umiddelbar tilknytning til barnehagens lokaler. ”

Disse kravene vil departementet delvis integrere i lovutkastets bestemmelser om innhold og godkjenning jf. utkastets §§ 2 og 10. ved at første ledd integreres, mens andre ledd utelates. I departementets forslag § 2 finner vi to ledd som kommunene kan legge til grunn når de vurderer barnehagens lokaler og uteområder. Disse er:

”Barnehagen skal gi barn mulighet for lek, livsutfoldelse og meningsfylte opplevelser og aktiviteter i trygge og samtidig utfordrende omgivelser.”

”Barnehagen skal ta hensyn til barnas alder, funksjonsnivå, kjønn, sosiale, etniske og kulturelle bakgrunn.”

I § 10 sies følgende: *” Kommunen avgjør søknad om godkjenning etter en vurdering av barnehagens egnethet til formål og innhold, jf. §§ 1 og 2.”*

Det finnes med andre ord ingen eksplisitte krav i forhold til barnehagens lokaler og uteområder og barns rett til godt fysisk miljø i barnehagen.

Når det gjelder skoler, inneholder opplæringsloven § 9a en rekke bestemmelser som sikrer nettopp dette. Det vises spesielt til §9a-1: Generelle krav *” Alle elever i grunnskolen og videregående skolen har rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse, trivsel og læring”*, samt §9a-2: Det fysiske miljøet *”Skolane skal planleggjast, byggjast, tilretteleggjast og drivast slik at det blir teke omsyn til tryggleiken, helsa, trivselen og læringa til elevane. Det fysiske miljøet i skolen skal vere i samsvar med dei faglege normene som fagmyndigheitene til kvar tid anbefaler.”*

En slik paragraf i barnehageloven ville tydeliggjøre barnehageeierens ansvar i forhold til barnehagens utforming. Det hadde også styrket barnas rett til et godt fysisk og psykososialt miljø som fremmer helse og trivsel. Dette hadde vært i trå med statens folkehelsepolitikk som uttrykkes i St. meld.nr. 16 (2002-2003) Resept for et sunnere Norge.

3. Oppheving av krav om at vilkår etter annet lovverk skal være klarlagt før godkjenning gis.

Fjerning av krav til samordning vil kunne virke forvirrende for virksomhetenes eiere ved at for eksempel kommunen godkjenner virksomheten etter barnehageloven, mens andre instanser innenfor samme kommune avslår søknaden i etterkant etter sitt eget regelverk. Praksisen viser at søkerne ofte ikke har kjennskap til at barnehager må godkjennes etter flere lovverk.

Krav om at vilkår etter annet lovverk skal være klarlagt før godkjenning gis foreslås videreført.

Med hilsen

Tove Hallgrimsen
kommunalsjef